

Apareix la novel·la 'Abans de gairebé tot', de Víctor del Árbol, guardonada amb l'últim premi Nadal. El guanyador ha tingut un extraordinari acolliment a França

Per l'amor i pel dolor

David Castillo
MUXIA (COSTA DA MORTE)

Víctor del Árbol (Barcelona, 1968) ha estat un dels revulsius de la novel·la negra, tant pels temes que toca com pel tractament poètic i obscur de moltes de les seves criatures. A França és una celebritat i ha obtingut premis importants com el Gran Prix de Littérature Policière i el de millor novel·la policial estrangera de la revista *Lire*. L'últim gran repte és *Abans de gairebé tot*, flamant premi Nadal, que acaba d'aparèixer en castellà i català, publicat per Destino i Columna.

Exseminarista i mosso d'esquadra durant vint anys, Del Árbol es va decidir a deixar la policia el 2012 per dedicar el seu temps íntegrament a la novel·la: "Volia deixar de ser el policia que escriu novel·les per ser el novel·lista que havia estat policia." Tampoc no li agrada l'etiqueta de narrativa policial perquè ell busca més enllà dels gèneres. I la conversa

Víctor del Árbol, fotografiat a Muxia, un dels escenaris inspiradors de la novel·la guanyadora del Nadal ■ MARCOS BUDIÑO

"Aquesta terra imprimeix caràcter. Et sedueix l'aire i les atmosferes, era la novel·la"

és sempre plena de referències a clàssics (Tolstoi, Dostoievski, Gorki, Mann, Fitzgerald, Faulkner, Pasternak) i, sobretot, a Camus. Com alguns dels seus personatges, Del Árbol manifesta la seva predilecció per la soledat i el silenci: "T'obliguen a refle-

xionar i el passat comença a convertir-se en un relat." L'escriptor aprofita per citar de nou Antonio Machado, "el present és l'únic que no s'acaba mai", sense oblidar un dels primers consells que li va donar el seu pare: "Viure és un ofici fotut."

Ens ho diu a Muxia, un dels ports de la Costa da Morte, font d'inspiració i on es reconeixen algunes escenificacions d'*Abans de gairebé tot*: "Aquí el paisatge t'obliga d'una determinada manera. Han mort infinitat de mariners i s'han enfonsat cen-

tenars de vaixells. És un paisatge que no fa concessions i on volia situar gent que fugi o que busca, torturada pel passat en perpètua fugida cap a endavant. Es troben al final del món, a la Costa da Morte. Aquesta terra imprimeix caràcter. Et sedueixen l'aire i les atmosferes. Ho volia traslladar a la novel·la. Sense la llum no existiria la foscor i, com va fer Milton, busco l'àngel caigut."

Nascut al deprimat barri de Torre Baró, del qual conserva una sensació de llibertat que l'acompanya sempre, Del Árbol ha trobat en el policia protagonista –amb el nom anarquista de *Germinal*, en homenatge a Zola– un conjunt de contradiccions, on la seva història, que fugi del passat, flueix mentre descriu estats d'ànim i intenta esbrinar què li ha passat a una enigmàtica dona. Quan els periodistes l'han tirotejat a preguntes, l'escriptor es defensa fent una reivindicació de l'amor, no només com a contrapunt del dolor. ■

Recordant Patxot, el gran mecenes català

Una exposició al Palau Robert recrea les diferents facetes del personatge

V. Gaillard
BARCELONA

El Palau Robert és la seu, fins al 8 de maig, de l'exposició *Rafael Patxot, gran mecenes de la cultura catalana*, coincidint amb el cinquantè aniversari de la seva mort. Comissariada per Manuel Castellet i Jordi Soler, la mostra repassa la vida d'aquest empresari amb inquietuds científiques i culturals que va contribuir a tirar endavant molts projectes gràcies a

la seva aportació econòmica. I va ser tan important, que s'equiparava a la d'un ministeri sencer. Vet aquí algunes xifres: l'Estudi de la Masia Catalana, amb 7.705 fotografies i 300 dibuixos; l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya, amb 40.000 documents fins al 1936, i la Bibliografia General Catalana, amb 16.000 fitxes.

Per emular la tasca de Patxot com a mecenes, cinc artistes visuals –Ana Garcia-Pineda, Roc Parés i Burguès, Jaume Pitarch, Job Ramos i Carles Santos– han estat els encarregats de crear una obra inspirant-se en una de les

facetes del polièdric personatge. Aquestes obres originals són el centre dels blocs que formen l'exposició: La família, El llegat; Mecenes; Catalunitat; Renúncia; Tot un caràcter, i Exili. Un element fonamental són les portes, que representen el canvi i sobre les quals es recolzen els documents. Fins i tot hi ha la porta de fusta que el mateix Patxot es va endur a l'exili, així com la seva màquina d'escriure, una Underwood Champion.

Nascut a Sant Feliu de Guíxols el 1872 en el si d'una família de rics industrials, Rafael Patxot va

L'exposició es pot veure al Palau Robert fins al 8 de maig ■ EL PUNT AVUI

rebre una educació internacional i va estudiar a Barcelona, París i Londres. Es va implicar com a mecenes en els projectes més importants de les primeres dècades del segle XX, com ara l'Institut d'Estudis Catalans. Un altre dels seus centres d'in-

terès era l'estudi de l'astronomia i la meteorologia a Catalunya i va finançar molts projectes en aquest àmbit. Amb la Guerra Civil es va veure forçat a exiliar-se a Suïssa, d'on va decidir no tornar-ne mentre el país estigués en mans del règim franquista. Va

morir a Ginebra l'any 1964.

L'exposició arriba a Barcelona després d'haver-se presentat ja a l'Espai Santa Caterina de Girona, al Museu de Ciències Naturals de Granollers i al Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols. ■